

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΡΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Βουλευτής Β' Αθηνών - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

2949
16.12.11

Ερώτηση

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ: ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θέμα: Εγκληματική υποβάθμιση της λειτουργίας των Δημόσιων Βιβλιοθηκών και των Γενικών Αρχείων του κράτους

Στη συνέχεια των ερωτήσεών μας για την ψηφιοποίηση του βιβλιακού και αρχειακού υλικού των Δημόσιων Βιβλιοθηκών (ΔΒ) και των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ), την επαναλειτουργία των Κινητών Βιβλιοθηκών (ΚΒ), που ανήκουν στις ΔΒ, όπως και για το κλείσιμο 757 Σχολικών Βιβλιοθηκών, επανερχόμαστε σ' αυτές, λόγω της σπουδαιότητας των έργων στα οποία αναφέρονται για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Είναι αξιοσημείωτο, προς τούτο, η αναφορά, έστω επιγραμματικά, στο έργο που υλοποιήθηκε κατά την πενταετία 2004-2009, στο χώρο των Βιβλιοθηκών (πλην των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, λόγω του ιδιαίτερου καθεστώτος που τις διέπει), των Αρχείων και της Εκπαιδευτικής Ρ/Τ, διότι όχι μόνο τούτο δεν πρέπει να χαθεί, αλλά αντίθετα να συνεχίσει να αναπτύσσεται και να εξελίσσεται, καθόσον οι εν λόγω φορείς αποτελούν βασικές υποδομές του εκπαιδευτικού συστήματος, που συμβάλλουν ουσιαστικά στον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη και την πρόοδο της εκπαίδευσης στον τόπο μας.

Ειδικότερα, για τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες μαζί με τις 29 Κινητές που αποτελούν τμήμα τους και είναι σήμερα παροπλισμένες, αναφέρονται τα εξής σημαντικά έργα:

- Διπλασιάσθηκε το προσωπικό των ΔΒ. Από 162 υπαλλήλους (μόνιμους και ΙΔΑΧ) που υπηρετούσαν το 2004 πληρώθηκαν ή είναι ίσως ακόμη στη διαδικασία της πλήρωσης μέσω ΑΣΕΠ ή μετατάξεων 313 θέσεις (αύξηση κατά 93,2%). Στα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) το προσωπικό τριπλασιάσθηκε, από 67 υπαλλήλους (μόνιμους και ΙΔΑΧ) που υπηρετούσαν το 2004 σε 262 (αύξηση κατά 291%). Επιπλέον, μέσω προγράμματος STAGE, εργάσθηκαν 569 άνεργοι στις ΔΒ και στα ΓΑΚ.
- Το προσωπικό των ΔΒ, μαζί με εκείνο των ΓΑΚ, παρακολούθησε περισσότερα από 96 σεμινάρια έναντι 14 στην περίοδο 2002-2004 (αύξηση του αριθμού των σεμιναρίων κατά 585,7%).

Οι αριθμοί μαρτυρούν τις ιδιαίτερες προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τον Τομέα για την ενημέρωση του προσωπικού Βιβλιοθηκών και Αρχείων, ώστε οι υπάλληλοι να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν στους νέους ρόλους των βιβλιοθηκών με την εισαγωγή σ' αυτές των νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

•Συνεχίσθηκε με επιτυχία το έργο των 29 Κινητών Βιβλιοθηκών. Οι λόγοι της απάντησής σας με ημερομηνία 26-05-2011 σε ερώτησή μας για την ακινητοποίηση των εν λόγω βιβλιοθηκών δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Και τούτο, γιατί είχε γίνει από το Πρόγραμμα αξιολόγηση του έργου τους, με βάση την οποία η ΕΕ το χρηματοδότησε ανελλιπώς από το 1999 και μετά, μέσω του ΕΠΕΑΕΚ Α΄ και Β΄, όπως επίσης και δια του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» 2008-2013, με το οποίο ενέκρινε κατ' εξαίρεση έναντι όλων των άλλων κατηγοριών των βιβλιοθηκών της χώρας τη χρηματοδότησή τους έως το 2013, εξαιτίας κυρίως της προσφοράς τους στη σχολική κοινότητα.

Είναι μεγάλες οι αντιδράσεις των σχολείων, του κοινού και των βιβλιοθηκών για την καθήλωση στο έδαφος των 29 βιβλιοαυτοκινήτων και τη στέρηση της προσφοράς τους, όπως επίσης και για την αυτοκαταστροφή των 29 αυτών βιβλιοαυτοκινήτων, μαζί με τον εξοπλισμό τους, λόγω αχρησίας.

Όλα συγκλίνουν στην ανάγκη της επανεκκίνησης της λειτουργίας των Κινητών Βιβλιοθηκών και έστω και τώρα υπάρχει ακόμα χρόνος, καθόσον η σχετική έγκριση της ΕΕ με το Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» ισχύει έως το 2013, με το εγκεκριμένο ποσό των 10.300.000 ευρώ. Εξάλλου έχουν γίνει όλες οι απαιτούμενες εργασίες και η συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου, το οποίο έχει σταλεί από τον Ιούνιο του 2010 στο Γραφείο Υπουργού και στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΚΠΣ με ομόφωνη απόφαση του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών, Γενικών Αρχείων του Κράτους και Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης για διεκπεραίωση. Η ενέργεια αυτή θα επιτρέψει όχι μόνο τη λειτουργία των εν λόγω βιβλιοθηκών ώς το τέλος του Προγράμματος, αλλά θα επιτρέψει επίσης και τη συνέχιση της ενίσχυσης από την ΕΕ ενός επιτυχημένου θεσμού και στο μέλλον, λόγω της σχέσης τους με την εκπαιδευτική διαδικασία και της μεγάλης έλλειψης Σχολικών Βιβλιοθηκών στη χώρα μας. Ας σημειωθεί εδώ ότι ο αριθμός των κινητών βιβλιοθηκών σε όλες τις άλλες χώρες-μέλη της ΕΕ είναι πολύ μεγάλος συν το γεγονός ότι έχουν αναπτύξει πολύ και τις σχολικές βιβλιοθήκες τους.

Είναι λοιπόν όχι μόνο υποχρέωση της χώρας μας απέναντι ενός συγχρηματοδοτούμενου κοινοτικού έργου η διατήρησή του, αλλά και επιτακτική ανάγκη η επαναλειτουργία του το ταχύτερο δυνατόν.

•Δημιουργήθηκαν 104 Κέντρα Πληροφόρησης σε 45 ΔΒ, 29 ΚΒ και σε 30 Δημοτικές Βιβλιοθήκες (που υπάγονται στο Υπουργείο Εσωτερικών), με πρόταση όμως και εποπτεία του έργου από το ΥΠΕΠΘ.

•Ψηφιοποιήθηκαν 17.000.000 σελίδες βιβλιακού υλικού, προϋπολογισμού 6.240.000 ευρώ (και 8.000.000 σελίδες στα ΓΑΚ, προϋπολογισμού 5.500.000 ευρώ). Πρόκειται για τα μεγαλύτερα έργα στο πλαίσιο του Ε.Π. ΚτΠ. Έργα σημαντικότατα τόσο για τη διάσωση και διατήρηση της πνευματικής μας κληρονομιάς, όσο και για τον εκσυγχρονισμό των ΔΒ και των ΓΑΚ. Αποδίδουν τους αναμενόμενους καρπούς, αποτελούν εφαλτήριο για περαιτέρω εξελίξεις, αλλά απέμεινε να ολοκληρωθεί ο πτοιοτικός έλεγχος του ψηφιοποιημένου

υλικού, σύμφωνα με το συμβατικό χρόνο, ώς τον Ιούνιο του 2012. Οι πληροφορίες μας δεν επιβεβαιώνουν ότι συνεχίζεται ο επιβεβλημένος ποιοτικός έλεγχος, που προβλέπεται από τη σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου. Η όποια καθυστέρηση εγκυμονεί κινδύνους για την ποιοτική ολοκλήρωση του έργου.

•Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για τον εκσυγχρονισμό των ΔΒ και των ΓΑΚ ανέρχονται σε 104 έναντι 29 έως το 2004 (αύξηση κατά 258,6%), με προϋπολογισμό 34,2 εκ. ευρώ έναντι των 10,3 εκ. ευρώ έως το 2004 (αύξηση κατά 232%). Τα έργα αυτά αφορούσαν κυρίως στην ηλεκτρονικοποίηση των υπηρεσιών των Βιβλιοθηκών και των Αρχείων, σε υπηρεσίες Διαδικτύου, στη βελτιστοποίηση του εξοπλισμού τους κ.λπ. Τα προγράμματα αυτά υπήρξαν το σπουδαιότερο μέσο που έδωσε νέα πνοή στις Βιβλιοθήκες και τα Αρχεία και συνέβαλε σημαντικά στην έναρξη της αναπτυξιακής πολιτικής τους, που εφαρμόσθηκε στη συγκεκριμένη περίοδο.

•Σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο αναπτύχθηκαν όλες οι απαραίτητες τεχνολογικά προϋποθέσεις για την υπογραφή από την ιεραρχία του Υπουργείου τού Συμβολαίου Σύνδεσης του Ψηφιοποιημένου Υλικού των Δημόσιων Βιβλιοθηκών, των ΓΑΚ και της Εκπαιδευτικής Ρ/Τ, που αποτελούν μία ψηφιακή βιβλιοθήκη, και την αποστολή του στην Europeana (το σχετικό Συμβόλαιο κατατέθηκε στο Γραφείο Υπουργού τον Ιούνιο του 2010), προκειμένου να συνδεθούν οι δύο αυτές ψηφιακές βιβλιοθήκες. Σε δεύτερη φάση, μετά τη συνεργασία και σύνδεση του υλικού των ΔΒ-ΓΑΚ-Εκπ.Ρ/Τ με το αντίστοιχο υλικό του ΥΠΠΟΤ ως ενιαίο σύνολο, για τη δημιουργία του Εθνικού Συσσωρευτή Περιεχομένου Παιδείας και Πολιτισμού, θα ακολουθήσει η σύνδεση τού Εθνικού Συσσωρευτή με τη Europeana. Οι τελευταίες αυτές πράξεις δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη.

•Πραγματοποιήθηκε πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων και συνεργασιών στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

•Επιδιώχθηκε στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα η εξυγίανση του Οργανισμού Παιδικών και Εφηβικών Βιβλιοθηκών, που αποτελείται από το Κέντρο και 28 Παιδικές Βιβλιοθήκες, προκειμένου να συνεχισθεί απρόσκοπτα η λειτουργία του. Πληροφορηθήκαμε ότι ανεστάλη δυστυχώς η λειτουργία του φορέα αυτού, με παράδοση τριακονταετίας, που εξυπηρετούσε πολλές απομακρυσμένες περιοχές σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές.

•Επιχειρήθηκε η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης, μαζί με την επιμόρφωση του προσωπικού της, με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνιών σε συνδυασμό με τα ισχύοντα στα ΜΜΕ.

•Κτηριακά. Αναμφισβήτητα το σημαντικότερο γεγονός είναι η υπογραφή Σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο του Ιδρύματος Στ. Νιάρχος για τη χορηγία ίδρυσης νέου κτηρίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Προηγήθηκε, ύστερα από μακρά αναζήτηση σ' όλους τους πολιτιστικούς άξονες της Αθήνας, η ανεύρεση του κατάλληλου οικοπέδου στο χώρο του πρώην Ιπποδρόμου στο Φαληρικό Δέλτα και η επεξεργασία από κοινού της σχετικής Σύμβασης για την έγκρισή της από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, τον Αύγουστο 2009. Ελπίζουμε το 2015 να είναι έτοιμο το κτήριο με πλήρη εξοπλισμό, όπως έχει ανακοινώσει το Ίδρυμα Στ. Νιάρχος. Σημαντικά γεγονότα είναι ακόμη η αγορά κτηρίου 3500 τ.μ., στο Βοτανικό, για τη μεσοπρόθεσμη λύση του κτηριακού προβλήματος της ΕΒΕ, προϋπολογισμού 9.970.000 ευρώ και η έγκριση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για την ανέγερση ή αποκατάσταση σημαντικού αριθμού κτηρίων

Βιβλιοθηκών και Αρχείων (14 νέων έργων), προηγούμενο των οποίων δεν υπήρξε στο παρελθόν, προϋπολογισμού 19.900.000 ευρώ.

Ηδη από το 2009 για να συνεχισθεί ο αρχόμενος εκσυγχρονισμός των Βιβλιοθηκών και των Αρχείων, είχαν κατατέθει προτάσεις στην «Ψηφιακή Σύγκλιση» για ψηφιοποίηση βιβλιακού και αρχειακού υλικού 60.000.000 σελίδων, με μετάφραση των μεταδεδομένων και δικτύωση όλων αυτών, και μέσω του Εθνικού Συσσωρευτή Περιεχομένου Παιδείας και Πολιτισμού τη σύνδεσή τους με τη Europeana, για την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής γλώσσας, προϋπολογισμού 35.000.000 ευρώ.

Επίσης είχαν κατατεθεί προτάσεις για τη σταδιακή ανάπτυξη νέων υπηρεσιών στην ΕΒΕ, όπως και αύξηση του προϋπολογισμού της και του αριθμού των υπαλλήλων, με βάση πάντα διεθνή πρότυπα, παράλληλα προς τις εργασίες κατασκευής του νέου κτηρίου από το ίδρυμα Στ. Νιάρχος, ώστε με το πέρας αυτών, το 2015, να παρουσιασθεί η εκσυγχρονισμένη Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος αντάξια της πνευματικής παράδοσης της χώρας που εκπροσωπεί, αλλά και των ομόλογών της βιβλιοθηκών των άλλων χωρών της ΕΕ. Ακόμη, κατατέθηκαν προτάσεις για την ίδρυση νέων Δημόσιων Κεντρικών Βιβλιοθηκών στους νομούς που δεν υπάρχουν, όπως και για την επιμόρφωση όλων των υπαλλήλων στις εξελίξεις των νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνιών, για να περιορισθώ στις σημαντικότερες από τις προτάσεις μας, που είναι αναγκαίες για την προστασία της πνευματικής κληρονομιάς, την υποστήριξη της έρευνας, της επιστήμης, του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, της πληροφόρησης και την εξυπηρέτηση βεβαίως του ευρύτερου αναγνωστικού κοινού, έχοντας πάντα ως κέντρο αναφοράς τον χρήστη.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται η κα Υπουργός:

1.Πώς σχεδιάζει το Υπουργείο να αντιμετωπίσει την ανάπτυξη των Δημόσιων Βιβλιοθηκών; Θα συνεχίσει την ομοιογενή αναπτυξιακή τους πορεία ως ενιαία δράση, που υπήρξε αποτελεσματική σε εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας με κεντρική διοίκηση στο Υπουργείο, έχοντας ως οδηγό τον αντίστοιχο τρόπο ανάπτυξης ομόλογων βιβλιοθηκών άλλων ευρωπαϊκών χωρών, των οποίων ο κλάδος σήμερα βρίσκεται στο ζενίθ;

Εάν αληθεύει ότι έχει προγραμματισθεί η διάσπασή τους και η εκχώρησή τους σε άλλους φορείς στην παρούσα κρίσιμη φάση της ενιαίας αναπτυξιακής πορείας τους, με ποια προβληματική και με ποια κριτήρια επιχειρείται αυτό, όταν είναι γνωστό ότι ο θεσμός των Δημοτικών Βιβλιοθηκών που υπάγονται στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι αποτυχημένος;

2.Είναι πανθομολογούμενο το γεγονός ότι το έργο των Κινητών Βιβλιοθηκών είναι ένα επιτυχημένο κοινοτικό έργο, με μεγάλη προσφορά στις τοπικές κοινωνίες, στα σχολεία και στο εκπαιδευτικό σύστημα. Για ποιούς λοιπόν συγκεκριμένους λόγους ακινητοποιήθηκαν οι Κινητές Βιβλιοθήκες, με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως θεσμός σε μια χώρα με μεγάλη έλλειψη βιβλιοθηκών, και πώς είναι δυνατόν να καταργείται ένα επιτυχημένο κοινοτικό έργο και στη συγκεκριμένη περίπτωση οι Κινητές Βιβλιοθήκες με τον παροπλισμό τους;

3.Τι έχει γίνει με τον πτοιοτικό έλεγχο της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης των Δημόσιων Βιβλιοθηκών και των ΓΑΚ για την αποκατάσταση των λαθών του έργου από τον ανάδοχο αυτού; Υπενθυμίζεται και πάλι ότι ο συμβατικός χρόνος για την αποκατάσταση των λαθών από τον ανάδοχο εκπνέει τον Ιούνιο του 2012.

4.Σε ποια φάση βρίσκεται το θέμα της υπογραφής του Συμβολαίου για τη Σύνδεση της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης των Δημόσιων Βιβλιοθηκών των ΓΑΚ και της Εκπαιδευτικής Ρ/Τ με τη Europeana, σχέδιο του οποίου με ομόφωνη απόφαση του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών, Γενικών Αρχείων του Κράτους και Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης κατατέθηκε στο Γραφείο Υπουργού τον Ιούνιο 2010;

5.Έχοντας υπόψη το μικρό αριθμό βιβλιοθηκών που λειτουργούν στη χώρα μας, σας ρωτούμε ποιο είναι το σχέδιό σας για την άρση της αναστολής λειτουργίας του Οργανισμού Παιδικών και Εφηβικών Βιβλιοθηκών;

6.Μετά τα απαξιωτικά άρθρα του Τύπου για την εγκατάλειψη της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος (ΕΒΕ), που αφορούν στην καθημερινή λειτουργία του Οργανισμού, όπως π.χ. της εφ. Ελευθεροτυπία, «Εθνική Βιβλιοθήκη: Εγκατάλειψη και απαξίωση» στις 19-9-2011, της εφ. Τα Νέα, «Ένας ιστορικός θησαυρός στο έλεος των...ποντικιών» στις 8-10-2011 κ.λπ; Πώς προγραμματίζετε την αποκατάσταση του τρωθέντος κύρους της ΕΒΕ; Πώς σχεδιάζετε να αντιμετωπίσετε την αύξηση του αριθμού του ειδικευμένου προσωπικού της που έχει μειωθεί στο ελάχιστο, των κονδυλίων του Τακτικού Προϋπολογισμού, που κάθε άλλο είναι παρά αναπτυξιακός, και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, προκειμένου να επιβιώσει;

7.Ποιες είναι οι προτάσεις του Υπουργείου στο ΕΣΠΑ για τη συμμετοχή της ΕΒΕ, των Δημόσιων Βιβλιοθηκών, των Γενικών Αρχείων του Κράτους και της Εκπαιδευτικής Ρ/Τ στα ευρωπαϊκά προγράμματα, που αποτελούν το μοναδικό όχημα για την ανάπτυξή τους;

Αθήνα

Ο Ερωτών Βουλευτής